

Oponentský posudek na diplomovou práci

Název diplomové práce: **Postavení a činnost autorizovaného inspektora podle stavebního zákona**
Diplomant: **Tereza Fisenková**
Vedoucí: JUDr. Ing. Josef Staša, CSc.
Oponent: JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.

I.

Práce je výborně zpracovaná.

Autorka za využití dostupné literatury a judikatury precizně a do hloubky analyzuje postavení a činnost autorizovaného inspektora (AI).

Obsahová struktura práce je logická.

V úvodních třech kapitolách se autorka – spíše zběžně – věnuje zejména autorizaci, jmenování, odpovědnosti a odvolání z funkce AI. V kapitole 4 se zabývá (podle ní problematickým) hybridním postavením AI jakožto smluvní strany soukromoprávní smlouvy ve vztahu ke stavebníkovi na straně jedné a zároveň jako orgánu veřejné moci (správy) zejména ve vztahu ke třetím (dotčeným) osobám na straně druhé. V kapitolách 5 a 6 se zabývá povahou certifikátu AI a právními prostředky obrany proti němu; ve shodě s judikaturou správních soudů konstatuje, že certifikát má povahu rozhodnutí správního orgánu (správního aktu); v kontrastu s judikaturou správních soudů naopak zajímavě dospívá k názoru, že je (měl by být) vydáván ve správním řízení podle správního řádu a že je možné podat proti němu odvolání. V kapitole 7 provádí komparaci tzv. zjednodušeného stavebního řízení (tj. vlastně procesu vydání certifikátu AI) a „opravdového“ stavebního řízení, na základě čehož srovnává („nesrovnatelné“) procesní postavení a možnosti obrany dotčených osob (zejména sousedů) v rámci těchto dvou různých procesů. Kapitulu 7 uzavírá v pregnantním shrnutí na str. 54, které podporuje její názor, že proces vydání certifikátu AI by měl být považován za správní řízení podle správního řádu. V kapitole 9 provádí komparaci české a („*inspirativní*“, viz str. 78) rakouské zákonné úpravy. V kapitole 10 se zabývá budoucí zákonnou úpravou podle připravované tzv. velké novely stavebního zákona. V kapitolách 11 a 12 uzavírá syntézou svých úvah a shrnutím.

Předností práce je kvalitní analýza, která jde v poměrně úzkém tématu soustředěně do hloubky, k jádru problémů. Autorka se zorientovala v obtížné právní problematice i v poměrně bohaté a rozporuplné literatuře a judikatuře. Autorku je třeba ocenit za vlastní podložené úvahy a závěry, které doplňují a leckdy i kritizují či vyvracejí názory jiných autorů či soudů, včetně Nejvyššího správního soudu.

Slabinou práce je nepříliš obratná stylistika. Autorka používá leckdy zbytečně složité větné stavby, kterým někdy není snadné porozumět, popřípadě které narušují jinak kvalitní myšlenkový obsah. Např. na str. 28 autorka píše: „*Jistá kontroverze vyvstává při posuzování důsledků vydání certifikátu pro dotčené osoby, neboť tento vzniká nezávisle na jejich vůli.*“

K obsahu práce mám tyto dílčí připomínky či otázky:

Autorka se ve své práci na řadě míst označuje jako „*autor*“ (např. na str. 8, 46, 77). To považuji za gramaticky nesprávné a nevhodné. Jaký k tomu měla autorka důvod?

Ke str. 9 a 13-14: Autorka prezentuje názor, podle něhož správní akty vydávané na základě správního uvážení nelze podřadit pod pojem správního rozhodnutí ve smyslu § 9 a § 67 odst. 1 správního řádu, resp. podle něhož tyto akty nejsou přezkoumatelné ve správním soudnictví podle § 65 a násl. soudního řádu správního. Jako příklad uvádí udělování státního občanství (opačně však: např. rozsudek NSS č. j. 6 A 25/2002-59) a autorizaci (na str. 9 jmenování autorizovaného inspektora, na str. 13-14 pak dokonce i odvolání autorizovaného inspektora z funkce). Zajímalo by mne, jak by se autorka postavila k otázce soudní přezkoumatelnosti (a ústavní korektnosti z hlediska čl. 3 odst. 1 a čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) hypotetického správního aktu, kterým by správní orgán odmítl udělit autorizaci žadatelce s otevřeně diskriminačním odůvodněním, například že „je ženská a ženským nelze v těchto technických věcech autorizace udělovat“. Obdobnou otázku (tentokrát z hlediska čl. 26 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) si lze položit u (opět hypotetického) správního aktu, kterým by byl odvolán autorizovaný inspektor z funkce bez možnosti vyjádřit se a bez jakéhokoli odůvodnění.

Ke str. 14: Poznámka pod čarou č. 14 je podle mne nepřipadná; tam citovaný literární pramen (Správní právo. Obecná část. 7. vydání, str. 551) se netýká analyzované problematiky (tj. otázky soudního přezkumu autorizačních aktů či jiných aktů vydávaných na základě tzv. „absolutní“ volné úvahy), podobně ani usnesení ÚS č. 30/2002, sv. 27 Sb. nál. usn.

Ke str. 24 a 27: Autorka zde odkazuje na „*smlouvu o kontrolní činnosti*“, ale zcela opomněla odkázat na její zákonnou úpravu v § 591 až 600 obchodního zákoníku (zákona č. 513/1991 Sb.). Zdá se, že kapitola 2.2. a kapitola 4.1.1. nejsou v tomto ohledu provázané. Proč?

Ke str. 18: O co opírá autorka názor, že u autorizovaného inspektora je vyloučena odpovědnost za škodu podle zákona č. 82/1998 Sb.? Zejména s ohledem na to, že podle rozsudku NSS č. j. 9 As 63/2010-111 je autorizovaný inspektor „nepřímým vykonavatelem státní správy“ a že na str. 26-31 autorka poměrně zdařile analyzuje jeho postavení jako vykonavatele veřejné moci (správy). Autorka v tomto směru na str. 18 necituje žádný pramen, takže jde zřejmě o její vlastní vývod, který ovšem nepodpořila bližšími právními argumenty.

Ke str. 38-39: V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu se obecně uznává, že certifikát AI oznámený stavebnímu úřadu opravňuje stavebníka provést stavbu. Nastupuje (popřípadě zaniká) tento právní účinek i tehdy, když stavební úřad usnesením rozhodne o nezpůsobilosti stavby pro zkrácené stavební řízení podle § 117 odst. 4 in fine stavebního zákona? Vydává stavební úřad toto usnesení z moci úřední, nebo na žádost? Myslím, že autorka nedává na tyto otázky zřetelnou odpověď.

Na str. 45 až 47 autorka zajímavě argumentuje ve prospěch názoru, podle něhož je proti certifikátu autorizovaného inspektora přípustné odvolání v rámci správního řízení. Poměrně zdařile v tomto směru polemizuje s opačným právním názorem vysloveným mj. v rozsudku NSS č. j. 2 As 37/2011-81. Jak se ovšem vyrovná s námitkou, že zákonodárce zcela zjevně nezamýšlel koncipovat proces vydání certifikátu AI podle § 117 stavebního

zákona jako správní řízení, takže autorka tak trochu „supluje činnost zákonodárce“ - což ovšem na str. 47 sama vytyká Nejvyššímu správnímu soudu.

Prosím autorku, aby zaujala stanovisko k otázkám, které jsem položil výše v textu posudku.

Uzavírám, že předložená diplomová práce splňuje všechny požadavky stanovené na práci tohoto typu.

II.

Na základě výše uvedených skutečností **doporučuji** předloženou diplomovou práci **k obhajobě** a - s výhradou průběhu obhajoby - předběžně navrhuji klasifikovat ji známkou „výborně“.

V Praze dne 14.9.2012

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.
Katedra správního práva a správní vědy PF UK v Praze